

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

СЕКЦІЯ 5.
**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Chalas K., Harapko V., Liba N. INFORMATION PROVISION OF MANAGEMENT ACTIVITIES AND FORMATION OF INFORMATION COMPETENCE	352
Брецько І.І., Варга В.С., Гаврилова Н.С. ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ	354
Брецько І.І., Варга В.С., Яцина Е.М. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ	356
Бубряк К.В., Королович О.О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	358
Harapko V., Lambrych N. ENHANCING ENGLISH LANGUAGE DISCUSSION SKILLS IN HIGHER SCHOOL STUDENTS USING PROBLEMATIC SITUATIONS	361
Головачко В.М., Андялошій М.Т. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ «КОМПЕТЕНЦІЯ», «КОМПЕТЕНТНІСТЬ» ТА «КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД»	363
Королович О.О., Бубряк К.В. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ	365
Королович О.О., Матьола І.В. ОСНОВНІ АСПЕКТИ САМООРГАНІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	368
Кучінка Т.В., Немеш М.В. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	371
Кучінка Т.В., Терновці О.Ю. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ	373
Ліба Н.С., Панченко О.Д., Бабіля В.В. ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	375
Ліба Н.С., Роман К.А. ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ «ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ»	377
Матьола І.В., Королович О.О. СУБ'ЄКТИ САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	379
Мигович В.А., Ярмолюк В.О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	382

Матьола І.В.
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальність 011 «Освітні педагогічні науки»
Мукачівський державний університет,
Королович О.О.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

СУБ'ЄКТИ САМООРГАНІЗАЦІЇ УПРОФЕСІЙНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Соціально-економічний розвиток суспільства зумовлює зміну завдань підготовки майбутніх викладачів вищої школи, зокрема в умовах магістратури. Викладач вищої школи є об'єктом і суб'єктом інноваційних змін в освітньому просторі, на нього покладається завдання підготувати й виховати сучасного фахівця, здатного ефективно й продуктивно працювати з урахуванням освітньої перспективи формування гідного громадянського суспільства. Складність розв'язання цієї проблеми полягає в тому, що майбутній викладач вищої школи – нинішній студент магістратури – має усвідомити, що результати його професійної діяльності визначатимуть продуктивність і ефективність діяльності фахівців різних сфер економічної діяльності: освіти, культури, права, інженерії, соціальної роботи, охорони здоров'я та ін.

На сучасний стан розвитку професійної педагогічної вищої освіти впливає низка чинників, з-поміж яких: процеси євроінтеграції; інформатизація і діджиталізація освітнього простору; інтелектуалізація діяльності особистості; динамічні зміни ринку праці й вимог щодо конкурентоспроможності фахівця та ін. Унаслідок технологічних змін нової дійсності відбувається модернізація існуючих видів діяльності й поява нових, що спричиняє трансформацію професійних функцій викладача вищої школи й актуалізує проблему підготовки суб'єкта навчання як людини інноваційної, здатної адекватно реагувати на виклики соціуму, здійснюючи при цьому ефективну самореалізацію й саморозвиток у професійній діяльності.

Нагальним викликом у контексті стрімких змін технологій і техніки є стратегія ціложиттєвого навчання, прогресивні ідеї якої щодо нового рівня розвитку персоналу вищої школи виголошено в документах і матеріалах міжнародних організацій, що спрямовують підготовку конкурентоспроможного фахівця ХХІ століття: участь у розробленні нових освітніх програм підготовки фахівців; проведення актуальних наукових досліджень; здійснення академічної мобільності (міжнародної й внутрішньої), розширення практик творчих відпусток і стажування (зокрема за кордоном); навчання здобувачів вищої освіти сучасним науковим знанням з використанням новітніх навчально-інформаційних технологій; здатність до співпраці зі здобувачами вищої освіти в побудові їх освітньої траєкторії в рамках моделі студентоцентрованого навчання; здатність до роботи в умовах інституційної відкритості ЗВО; знання іноземних мов та орієнтування на

академічну мобільність. Саме тому актуалізується потреба щодо підготовки майбутнього викладача вищої школи як цілісної особистості, у якій сформовані ціннісне ставлення до педагогічної праці, відповідні професійні й особистісні якості, а також спроможність ефективно виконувати професійні функції за умови зниження затрат часу і особистих зусиль.

Шляхами реалізації завдань і змісту професійної підготовки викладачів вищої школи визначено: розроблення нових моделей підвищення професійної кваліфікації викладачів, які ґрунтуються на багатоваріативності схем організації та змісту навчання, просуванні прогресивних освітніх практик; системне заохочення наукової й професійної активності викладачів, їх академічної мобільності; запровадження практики участі викладачів-іноземців у освітньому процесі українських ЗВО; оволодіння вітчизняними педагогами новітніми інтерактивними, проектними, командними, індивідуалізованими навчальними технологіями зі спільного вироблення нового знання.

Вимоги суспільства і сучасного студентства до особистості викладача зобов'язують його бути взірцем високого професіоналізму, фахової майстерності, глибоко ерудованим і технологічно обізнаним фахівцем, здатним опановувати і застосовувати у практичній діяльності інноваційні методи, керуватися гуманістичними технологіями у взаємодії зі студентами, гнучко реагувати на ситуації професійної діяльності, бути готовим до самовдосконалення, відкритим для нового досвіду й постійно підвищувати свій фаховий рівень.

Праця викладача має змістову специфіку й психологічні особливості. Варто зазначити, що серед основних обов'язків викладача вищої школи є викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньо-професійної програми за спеціальністю, провадження наукової діяльності та оприлюднення й упровадження її результатів, підвищення професійного рівня, педагогічної майстерності, наукової кваліфікації. Таким чином, можна зробити висновок, що професійна діяльність викладача вищої школи є поліфункціональною і багатовекторною, що потребує належного рівня його самоорганізації у професійній діяльності. Освітня діяльність викладача вищої школи, а також його професійне удосконалення пов'язане з різними формами формальної, неформальної та інформальної освіти, зорієнтованої на задоволення освітніх потреб педагога й отримання необхідних знань, умінь, навичок у зручних для нього формах, методах, часі, форматі, термінах.

Потреба споживачів освітніх послуг користуватися змішаною системою навчання (поєднання індивідуальної/заочної/вечірньої форми навчання з виробничою діяльністю; можливі проблеми зі здоров'ям, карантинні обмеження), а також необхідність забезпечувати освітні потреби суб'єктів навчання в умовах пандемії нового захворювання, яка охопила значні території держав, країн, змушує викладача освоювати цифрові інструменти, нові підходи і методики дистанційного навчання.

Таким чином, своєрідність професійної діяльності викладача вищої школи вирізняється такими ознаками: специфічність, яку формують: суб'єкт педагогічної дії, що є, водночас, активним учасником педагогічного процесу й діяльності з

самовдосконалення, саморозвитку, самореалізації; своєрідність способів і засобів педагогічної діяльності; автономність, яка виражається істотним ступенем самостійності викладачав створенні навчально-методичних продуктів діяльності, виборі методів і засобів педагогічної праці; поліфункціональність, що відображена широким спектром його професійних ролей (викладач, вихователь, методист, організатор, консультант, дослідник, науковець, освітній менеджер, громадський активіст тощо) та функцій; багатовекторність, яка реалізується в навчально-педагогічній, методичній, науково-дослідницькій, організаційній, комунікативній, виховній, громадсько-педагогічній, координувальній, самоосвітній видах діяльності.

Отже, викликом сучасної освітньої парадигми є необхідність усвідомлення майбутнім викладачем вищої школи прогресивних цільових орієнтирів, аналіз власних мотивів, прагнень, цінностей професійної діяльності, вироблення власної педагогічної позиції, сутність якої полягає в постійному прагненні досаморозвитку, самовдосконалення і забезпечення професійної ефективності в умовах динамічності й нестабільності професійного простору, що потребує відповідного рівня сформованості компетентності самоорганізації. Очевидно, що формування такої компетентності має здійснюватися в процесі контекстно-професійної підготовки й повинно бути відображено в освітніх програмах підготовки магістрів, аналіз змісту яких ми подаємо в підрозділах.

Список використаної літератури:

1. Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення: лист МОН № 1/9-434 від 09.07.2018 р. Київ, [online]. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61422/ [Дата зверн. 23.03.2019].
2. Вознюк, О. В., 2013. Розвиток особистості педагога в умовах цивілізаційних змін: теорія і практика: монографія. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка.
3. Галян, А., 2015. Психологічний ресурс особистості як чинник подолання стресу (огляд досліджень з проблеми). Проблеми гуманітарних наук. Серія “Психологія”, вип. 35, с. 56–66.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>